

Mot den farliga storstaden

17.06.2019

De finskspråkigas bank

1990

Det var nära att dörrslussar och metaldetektorer hade blivit Ålandsbankens sätt att välkomna nya kunder på fastlandet. Men man kom på bättre tankar och samtidigt fick man oväntade vänner.

Kostnaderna måste halveras! Det var melodin bland bankdirektörerna efter bankkrisen i början av 1990-talet. Också på Ålandsbanken drogs man med i det resonemanget, men insåg fort att det var en omöjlighet. Bankens storlek kom emot.

- Har vi bara en dam i telefonväxeln kan hon inte ens gå på toaletten. Inte heller gick det att dubblera intäkterna med bibehållna kostnader. Så vi valde en annan modell. Vi skulle öka kostnaderna med hälften och tredubbla intäkterna, säger Edgar Vickström som då var sektorchef.

Han kom att ansvara för bankens andra landstigning på fastlandet, man hade ju sedan 1980-talet sin Private Banking-enhet i Helsingfors. Att se bredare på Finland krävde ändå en språkdiskussion. Skulle man använda svenskan som en fördel eller hur skulle man resonera?

- Det ledde till att vi rusade upp och ner längs kusttrakterna innan vi till slut öppnade kontor i Åbo, Tammerfors och Vasa, säger Vickström.

Premiären ägde rum i Åbo och det gav Vickström en viktig insikt - och några dråpligheter.

- Vi var så fruktansvärt försiktiga. Alla kreditbeslut togs personligen av mig en gång i veckan. Vi såg Åbo som en farlig storstad och det var faktiskt nära att vi installerade en dörrsluss med metaldetektor. Så rädda var vi. Lyckligtvis insåg vi att det inte rimmade så väl med vår idé om att vara en relationsbank, skrattar Vickström.

Man tog också mod till sig och bjöd på en liten öppningsfest. Då tog det fart.

- Vi märkte att de som blev mest intresserade av Ålandsbanken var de finskspråkiga, inte finlandssvenskarna

som redan hade sina banker. Ankdammen är ganska sluten så ålänningar gör sig icke besvär.

På finskt håll såg man den åländska banken som ett intressant alternativ till storbankerna. Språkmässigt togs kunderna emot på bästa tänkbara sätt. Varje kund var språkkodad i datasystemet och all kommunikation skedde uteslutande på kundens språk.

- De andra bankerna hade tvåspråkiga blanketter och utskick. Det hade vi aldrig. Därför kom vi att se ut som den mest finskspråkiga banken av alla fast vi kom från Åland. Det tror jag kan ha varit viktigt för många kunder.

Lägg till det att bankkontoren stod i skarp kontrast till storbankerna. Hos Ålandsbanken syntes knappt en kassadisk, istället fick kunderna sitta ner och samtala med en rådgivare. Saken blev inte sämre av att inredningen var smakfull, stilig men inte flådig.

"Ålänningar gör sig icke besvär"

- Stiligt men billigt, precis som Ålandsbanken alltid hade gjort. Vår fastighetschef Göran Sundblom byggde varje kontor med traditionell åländsk sparsamhet. Han vände på varje slant - och det tyckte vi om! Sedan kom folk in, såg sig omkring och sade Det är snyggt här.

På en punkt snålade banken inte: Hyran fick kosta så länge kontoret låg centralt.

- Vi förstod att det inte går att göra business i ett B-läge, säger Edgar Vickström.

Medan fyra nya kontor öppnades i västra Finland blev dragningen till huvudstadsregionen allt starkare. I rask takt kom Edgar Vickström att rekrytera fler kontorsdirektörer.

Sedan var det dags att ställa sig frågan: Var i huvudstaden kan det löna sig att öppna kontor? Den frågan löste Vickström i en handvändning. Han delade helt enkelt ut en knappnål till varje ny kontorsdirektör, pekade på en karta över Storhelsingfors och sade:

- Är ni snälla och pekar ut var ni vill ha kontoren?

Sanningen om Ålandsbanken

100 berättelser genom 100 år

Joakim Enegren

Med bidrag av Annika Lundqvist, Leo Löthman och Teo Tuominen.